

NÉPI EGYSÉG

A moszkvai konferencián

A várhatónál nagyobb előrehaladást értek el a béke érdekében

A görög partizán-mozgalom átterjedt Kréta szigetére is — Sztrájkba léptek London rakodó munkásai — Kína amerikai kölcsönről tárgyal

A moszkvai értekezlet befejezése alkalmával a nagyhatalmak külügyminiszterei derűlő nyilatkozatokat tettek a világbékeket illetően. Tegnap — Amerika népéhez intézett — rádióbeszédében Marshall amerikai külügyminiszter kijelentette, hogy

„a béke érdekében nagyobb haladást értünk el, mint amennyit reméltünk”.

E nyilatkozatok után a világ békére vagyó milliói is joggal nézhetnek bizalommal a jövő elé, mert minden alapfeltevése megegyezik annak, hogy a nagyhatalmak közötti véleménykülönbségeket át lehessen hidalni s a kölcsönös megbecsülés jegyében a nézeteltérésekre akárcsak hangulati szempontból is okot adható kérdéseket felkerüljék.

Néhány nappal ezelőtt már utaltunk arra, hogy a nagyhatalmak külügyminiszterei nemcsak a Németország és Ausztria sorsáról tárgyaltak, hanem érintették — nem is csak mellékesen — a világbéke és a kölcsönös egyetértés szempontjából esetleges félreértésekre okot adható összes kérdéseket. Ennek a „kibeszélesek” máris mutatkoznak jótékony hatásai.

Legelőszörban nagy jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy

„a várakozt nagyhatalmak közötti a moszkvai tárgyalások után máris igen fontos gazdasági események fordultak, nem is beszélve arról, hogy a szovjet és brit diplomácia folytatja a 50 évre szóló szovjet-brit szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat”.

Anglia és a Szovjetövezetség gazdasági szakértői most egy hosszulejtárú árucseré-egyezmény megkötéséről tárgyalnak tovább, ugyanakkor a Tass hírgyűjtemény washingtoni jelentése közli, hogy Novikov, a Szovjetövezetség amerikai nagykövete értesítette az amerikai kormányt, hogy kész megkezdni a tárgyalásokat az 1945-ben a két ország között létrejött kölcsön és bérleti szerződés alapján a Szovjetövezetség részéről fennálló 11 milliárd dolláros adósság kiegyenlítésére.

Ernest Bevin a moszkvai értekezlet befejezése alkalmával azt mondotta volt a Tass hírgyűjtemény munkatársának:

„feladatunk több nemzedékre megvárakoztatni a békét”.

Ehhez a kijelentéshez méltán csatlakozott Bidault francia külügyminiszter nyilatkozata, aki kijelentette, hogy

mindent elkövettek arra, hogy az ország számára hosszú időre nyugalmat biztosítsanak egy esemény megkötése által”.

Hogy azonban ezek a szép szavak a gyakorlati élet terén is megmutatkozzanak a világpolitikában, ahhoz szükség van arra a nemzetközi szolidaritásra, amelyre Osvaldo Araniz, az Egyesült Nemzetek Szervezete jelenlegi rendkívüli közgyűlése-

nek megválasztott argentin elnöke utalt, baráti megértésre szólítván fel fajra, nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül a népeket.

Miképpen lehet ezt elérni? Miképpen lehet ezt biztosítani? Erre a kérdésre keresnek feleletet a világ kisemberei, akik tudják, hogy a nemzetközi reakció nem alszik és állandó kísérletezéseket folytat a világ békejének megzavarására. A feleletet a demokrácia adta lehetőségek adják meg. Egyetlen kisember sem lehet közönyös a világbéke kérdéseiről. Nem helyezkedhetik arra az álláspontra, hogy „nem rajtam múlik, a nagyok, a politikusok intézik”.

Közvetve, vagy közvetlenül minden kisember hat és hatnia kell a nagypolitikát intéző kevesek tevékenységére. Minden kisember szolgálhatja a béke és biztonság ügyét, azáltal, hogy akaratát a demokratikus szer-

vezeteken keresztül az összerberiség javára kifejezésre juttatja. Ilyen akaratnyilatkozatra lehetőséget adó alkalomra készülnek most a világ testi és értelmiségi dolgozói, amikor majdnem minden országban május elsőjének ünnepségeit készítik elő.

„Ez a mostani május 1. a demokrácia megerősödésének, a világ béke megőrzésének jegyében zajlik le. Felvonuláson a jótékony milliók szolidaritásának jegyében részt kell vennie mindazoknak, akik valóban óhajtják, kívánják és akarják a békét”.

s bízhathat benne, hogy nincsen erő, amely a tömegeknek ezzel az akaratával büntetlenül és felelőtlenül szembehelezkedhetné, mert akkor magára vonja a sokat szenvedett, de imperialistákért, trószitujadonosokért többet szenvedni nem akaró milliók megérdemelt bosszúját.

Marshall rádióbeszéde

(Bukarest) — A román rádió tegnap déli adásában közölte, hogy Marshall amerikai külügyminiszter rádióbeszédet intézett Amerikába népéhez és abban beszámolt a moszkvai tárgyalások eredménye-

ről. Az amerikai külügyminiszter részletesen ismertette a konferencián felmerült nézeteltéréseket és az Egyesült Államok álláspontját, de kijelentette, hogy minden nézeteltérés ellenére

A miniszterelnök a Bánság fővárosában

(Temesvár. Agerpres) — A Bánság fővárosában vasárnap Groza Péter dr. miniszterelnök és Pas Ion műveltségügyi miniszter jelenlétében ünnepélyes külsőségek között avatták fel a temesvári operát és a zenekonzervatóriumot. Ebből az alkalomból mutatkoztak is először a banáti Filharmoniai Zenekar és A vendégek az ünnepség után elia-

togattak a Főiskolai Hallgatók Demokratikus Arcvonalá színházába, ahol megbeszélést folytattak a tanárokkal és a diáksággal. A tanácskozások során megbeszéltek a tanári kar és a diákság különböző szükségleteit, valamint a Nyugati Egyetem klinikákkal kísérteti telepekkel és könyvtárakkal való kibővítését.

Aradon a reakció orvttámadást kísérelt meg a demokrácia ellen

Az öntudatos munkásság visszautasítja az ITA-gyári események uszítóinak mesterkedéseit

Aradról jelentik: Sajnálatos esemény játszódott le az aradi textilgyárban, az ITA-ban, április 25-én, vagyis azon a napon, amikor a parlamentben megkezdődött a harc a fasiszta maradványok végleges felszámolására. Ezek a demokráciaellenes elemek, kihasználva az árak és bérék között még létre nem jött, egyensúlyi helyzet következtében keletkezett izgatott hangulatot, lázítani kezdtek a gyári munkásság sorában. Az öntudatos és felelősségteljes munkások ellenállását verébőjtötták és az így keletkezett általános zűrzavarban terrorcsoportjait valódi céljaik megvalósításához foghattak.

Az uszítók vezette megfélemlített munkások több tisztviselőt, akik utjukba kerültek, súlyosan bántalmaztak, de munkásokat is, végül pedig támadást intéztek Nedici loist nevezett vezetőjük ellen. Nedici és Szántó Sándor munkást agyonver-

ték. Hozzájuk csatlakozott a közeli külvárosok lakossága is, akik az ITA-gyár munkásságával egyébként semmiféle kapcsolatban nem álltak. A felbőszített tömeg megtámadta a Kommunista Pártnak a gyár közelében lévő kerületi színházát is, ahonnan hétfőre lejött, rögtönket és minden ott található értéket elraboltak. Ugyisint lehúzták a halott Nedici ruháját is és ellopták.

A Szaktanácsnak a hatóságokkal egyetértésben hozott határozata értelmében az ITA-gyár kapui mindaddig zárva maradtak, amíg teljes biztosíték nincs arra vonatkozólag, hogy a gyár termelőmunkása a legkisebb rendzavarás nélkül folyhat. Az ITA-gyár és Arad öntudatos munkássága egyébként nem ült fel a provokációk és az egész ország munkásságával együtt megbélyegzi a minden rendű fasiszta reakció gaztetteit.

a moszkvai konferencián sokkal nagyobb előrehaladást értek el a béke érdekében, mint amennyit vártak.

BEVIN HAZAÉRKEZETT

(London) — Bevin brit külügyminiszter, aki Moszkvából való visszautazása közben Berlinben tárgyalásokat folytatott a brit övezet angol parancsnokával és az ezalkalomra odáérkező Patterson-nal, az angol kormány német ügyekkel foglalkozó miniszterével, ma repülőgépen visszerkezett Londonba.

Bevin a német fővárosban megpróbálta összehangba hozni az amerikai és brit zóna közötti véleményeltéréseket. Ezekkel kapcsolatban egyes brit lapok bírálják a két kormány közötti és a két német övezet gazdasági egységesítésére vonatkozó egyezményt és azt írják, hogy az nem váltotta valóra a hozzáfűzött reményeket.

SZTRÁJK LONDONBAN

(London) — A brit főváros rakodó munkásai, számra kb. 14 ezren, sztrájkba kezdtek amiatti tiltakozásként, hogy Glasgownban munkahiányra való hivatkozással 500 társukat elbocsátották. A tengerészetiügyi miniszter felhívására a munkások egyrésze tegnap munkába állott.

NOVIKOV BEJELENTÉSE

(WASHINGTON) — Novikov a Szovjetövezetség washingtoni nagykövete értesítette az amerikai kormányt, hogy országa nevében kész megkezdni a tárgyalásokat a kölcsön és bérleti szerződés alapján az USA-val szemben fennálló szovjet adósság kiegyenlítésére.

KÍNA ÚJABB AMERIKAI KÖLCSÖNT KÉR

(NANKING. Agerpres) — A Tagan-pao című lap közlése szerint a kínai kormány az eddig számára megígért 800 millió dolláros amerikai kölcsönön kívüli újabb kölcsönt akar kapni az USA-tól. A kínai kormány a kölcsöntérvezések feltevéseire vezető meghatalmazottját már el is küldte Amerikába. Az újabb kölcsönt is megkapja Kína, ha teljesíti az amerikai kormány gazdasági feltételeit.

GÖRÖGORSZÁGBAN TILOS

MÁJUS 1. MEGÜNNEPELÉSE

(Athén) — A Tass hírgyűjtemény jelentése szerint a reakciós görög kormány május elsőjével kapcsolatban betiltott minden összejövetelt vagy gyűlést. A görög szakszervezetek felszólították a munkásokat, hogy 24 óra szüntessék be a munkát. A hatóságok ugyanakkor közölték a munkásokkal, hogy mindazok, akik május elsője dolgoznak, kettős fizetést kapnak. A rendőrség házkutatást tartott a szakszervezeti szövetség székházában és elkobozta a május elsőjével kapcsolatos felhívásokat.

Az elmúlt nap, nyilván május elsőjére való tekintettel, a kormány tagjai elrendelték az EAM szervezet elnökének letartóztatását.

Az Elefteria című görög lap közlése szerint a görög munkaügyi miniszter kijelentette, hogy az amerikai kölcsönt a kormány a partizánok mozgalmanak leverésére fogja fordítani és csak ezután tudja meghatározni a kormány, hogy mennyi összeg marad Görögország újjáépítésére.

Legújabb jelentések szerint a partizán-mozgalom átterjedt Kréta szigetére is. A partizánok megtámadták a kormánycsapatokat, a beszélt huzalokat vágták el és megkísérelték egy repülőter el foglalását.

ALBÁNIA PANASZA

A BT ELŐTT

(Moszkva) — A Biztonsági Tanács a hét végén ül össze, hogy foglalkozzék Albánia beadványával, amelyben ez a kis demokratikus ország panaszt emelt Görögország ellen, hogy hadihajói megsértették az albán vizeket.

Itt írjuk meg, hogy az Egyesült Nemzetek rendkívüli közgyűlése, mi-

ma az újult nap a közügyek elnökei is megválasztotta, ma ráterít Palesztina ügyének tárgyalására. Alénaként lettek a következő államok megbízottai: Franciaország, Szovjetunió, Egyesült Államok, Anglia, Kína, Ecuador és Columbia.

ÜTEVES TERV JUGOSZLÁVIÁBAN

(Belgrád) — A jugoszláv népképviselői tegnap hatalmas lelkesedéssel fogadta el a kormány által beterjesztett öt éves tervet a délszláv nemzetgazdaság helyreállítására.

LEGUJABB

AMERIKÁBAN 5 MILLIÓ
ÉS ANGLIÁBAN 2 MILLIÓ
MUNKANÉLKÜLI VAN
JELENLEG

(Moszkva) — A Tass Távirati Iroda a nyugati nagyhatalmak gazdasági helyzetével foglalkozva rámutat, azokra a nehézségekre, melyekkel ezeknek az országoknak meg kell küzdeniük. Amerikai közgazdasági lapokra hivatkozva a Tass kifejti, hogy az Egyesült Államok jelenlegi gazdasági helyzete katasztrofálisnak tekinthető. Az ipartelemek egész sorát kénytelenek egyik napról a másikra bezárni, vagy a termelést csökkenteni. Az Egyesült Államokban a munkanélküliek száma jelenleg 5 millióra tehető.

Anglia gazdasági helyzetével foglalkozva a Tass rámutat arra, hogy Angliának is leküzdhetetlen nehézségekkel kell megküzdenie. Az angol munkanélküliek száma a legutóbbi angol hivatalos jelentések szerint mintegy 2 millióra tehető.

LEMOND ATTLEE?

(Moszkva) — A moszkvai rádió jelentése szerint az angol kormányban rövidesen személyi változások várhatók. Jóllehet a munkapárti körökben úgy tudják, hogy Attlee miniszterelnök benyújtja lemondását és helyébe Morrison kerül. Több más miniszter leváltásának lehetőségéről érkeznek hírek az angol fővárosból.

Több mézsa lisztet lopnak el egy sepsiszentgyörgyi pékmuhelyből

(Sepsiszentgyörgy) — Vikárius Árpád pékmester tegnap reggel arra lett figyelmes, hogy a Malinovszky utcában, a rendőrséggel szemközt lévő műhelye, illetve a mellette épült istálló padlásáról elszórt lisztinyom vezet a szomszédos épület tetőzeté felé. A padlásra szénát tartott Vikárius és a takarmány alatt még nagyobb lisztcsomót vett észre elszórva. A különös felfedezés alapján ellenőrzést végzett a pékmuhely lisztárakban, ahol a hatóságilag kiutalt lisztkezelést tartotta és megdöbbenve állapította meg, hogy mintegy hatszáz kiló hiánya van.

A tettes a kilyzettel ismerős egyén lehetett, sőt olyan személy, aki rendszeresen bejárhatott a pékmuhelybe, illetve a raktárba, mert az elűrt lisztet minden valószínűség szerint nem egyszerre vitte fel a tolvaj a padlásra, hanem fokozatosan, kisebb mennyiségekben. Tegnapra virradó éjszaka aztán annyira összegegyhetett az ellopott liszt, hogy azt már érdemes volt elszállítani. Az is valószínű, hogy nem egyszerre vitte el a tolvaj a 800 kiló lisztet, hanem kisebb tételekben.

A lisztinyomok egyébként a Barók gépkocsijavító műhely tetőzetéig vezettek. Onnan a tolvaj lemasztott az említett műhely udvarába, ahonnan aztán feltűnés nélkül sikerült kitutnia az utcára.

A nem mindennapi vakmerőséggel végrehajtott lisztlopás ügyében a károsult feljelentést tett a rendőrség, amely megindította a nyomozást.

Szép eredménnyel pótolták Brassó megye gazdái a fagykárokat

Kevés cukorrépát, igen sok tengerit vetnek

(Brassó) — Brassó megye is azon megyék közé tartozik, amelyeket sajtonyilatkozatában a földművelésügyi miniszter a vetési csatában elért eredményekért nyilvánosan megdicsőített. A mezőgazdasági kamara igazgatója munkatársunkkal megsemmisít arról, inkább arról, ami kívánivaló van még a megyében a jobb eredmények elérése érdekében. Hodaea igazgató sajnálkozással említette, hogy minden egyben meghaladták a megyében a vetési terv előirányzatát, éppen a cukorrépában nem. Ettől tartózkodtak a gazdák azért, mert a cukorrépa annakidején megállapított beváltási ára ma nem tud versenyezni a burgonya árával. Kevéslik azok közül a gazdák a termelők számára megállapított cukor mennyiségét is. A kamara mégis serkenti a gazdákat a cukorrépa termesztésére, mert ez jó iskola az okosuló gazdálkodásra, főként a talaj-

művelés tekintetében, amellyel a répatermelőknél, mint állattartó gazdáknál jó hasznuk van a melasz, répaszelet folytán, amit kapnak a cukorgyártól. A cukorrépa termesztése elősegíti a termelés sokoldalúságát. Nem jól teszik tehát a gazdák, ha a burgonya mai magas árából elvákítva tartózkodnak a cukorrépa termesztésétől.

Nem helyesli a brassói kamara azt az irányzatot sem, amit a gyengébb gazdák követnek, akik az idén kukoricát akarnak többet vetni zöldség, takarmány és ipari növények helyett.

A kamara bőségesen el van látva a legkötőbb zöldségmagokkal, len, kender vetőmaggal. A kukorica termesztése ebben a megyében olyan szalmaszál, amibe a gyenge gazda kapkod. Egyáltalán nem kifizetődő. Az okosuló gazda itt legfeljebb házi szükségletére termel.

Fagykárak és azok pótlása

A szeszélyes időjárás miatt a későn vetett őszi búzák, főként ha nem fagyálló fajtából valók voltak, kifizagytak. Jó fagyállóknak bizonyult az Odvosi és a Stefani búza vetőmag. A lőhere kifagyott. A lucerna szépen fejlődik. Fagykárt szenvedett a dió, kaiszibarack, cseresznye, néhol a meggy is a kora áprilisi hideg alkalmával. A napokban beállott kisebb fagy ellen a gyümölcsösökben füstöléssel védekeztek.

A kifagyott lőherét pillangós virágú takarmányfélék vetésével pótol-

ták. Babot mindenütt vetettek, ahol kukoricát is termesztettek. Zöldséget olyanok is, akik eddig soha nem foglalkoztak ennek termesztésével. Anyanyal is inkább, mert a kamara bőségesen ellátta magát a legjobb vetőmagokkal. Tartaléka is van ebből elegendő. Így pótolják a kifagyott őszi búzákat, a len és kender vetése most folyik.

JÓ ESŐS MÁJUS SOKÉRT KÁRPÓTLHAT

Az időjárás száraz jellegű volt eddig. A lehullott csapadék nem volt

elég a tavalyi aszály nedvességihiányának pótlására. A takarmányhiány miatt gyengén telelt állatállomány erőrekapásához, főként a brassóme gyei eddig oly virágzó tejtermelés szempontjából, nagy szükség van esőre a legelők füve számára. Május elsejével hajtják ki itt a csordát a legelőre, amely ma még sinyli a tavaszi száraz időjárást.

Egyébként az okosuló gazdák beálltak a száraz időjárás ellen védekező módok követésébe. A gyenge gazdák sajnos, még nem igen követik a jó példát. Kintünön bevált a talajműveléssel a csillagborona, mert helyettesíti a boronát meg, a hengert és megfelel a szárazság elleni védekezésnek.

Mezőgazdasági gépekben a megyében nincs hiány, ez szárazságban mutatkozik inkább. A szövetkezetekben kapák és villák kaphatók jelenleg.

Idén a tavaszi zsendülés két héttel hamarabb volt a rendesnél. Ha május esős lesz, sok minden rendbe jöhet a tavalyi száraz év ellenére. Javulás állhat be akkor a tejtermelésben is, ami a megyében a nagyüzemi ipari munkás szempontjából fontos, akik eddig nagy hiányt szenvedtek tejben és tejtermékekben, főként a gyermekek.

A földművesek teljes odaadással dolgoznak, hogy elszánt munkájukkal helyt álljanak a szükségben és a legnagyobb teljesítményeket hozhassák ki földjükből. Soha erre úgy nem volt szükség, mint ma. (n. m.)

Egy székes város, ahol a főteréből is veteményes kertet csinálnak...

Kézdivásárhelyen kezd apadni a dohánylogysztók száma

(Kézdivásárhely) — A dohány megdrágítása Kézdivásárhelyen is érezhető visszahatást keltett. A jogrendszer szerinti kiosztásnál már nem laposlattható az eddig megrögzött, ma csak szálalozva láthatók emberek a trafikokban, akik a dohányt akarták kivenni. Száz dohánygyeire körül állig 20-30-an jelentkeztek eddig a dohányért, a többiek nem is mennek a trafik felé. Volt olyan trafikos, aki nem is váltotta ki a dohányt a szétosztás alkalmával egyrészt azért, mert nem volt pénze a kifizetésére, másrészt azért, mert a hozzá beosztottak — már előre bejelentették, hogy nem bírják a drága

dohányt megfizetni és nem is fogják kivenni.

Egyébként az egész tüzelt életben a pangás jelei állapíthatók meg, az élelmiszer árai pedig még mindig emelkednek.

Jellemző a piacra, hogy az olaj ára 300-ról 800 ezer lejre ugrott fel. Hogy a kenyér- és kukoricadírt, valamint a burgonyát már kérnek, arról nem is jó beszélni.

EGÉSZSEGESEBB DOLOG

inkább arról írni, hogy a vetési csata változatlan erővel halad az eredményes

befejezés felé. Ez létszámát a jövőre. Annak idején sokat írt a Népi Egység Kézdivásárhely főterének paritására. A főterék az a jellegzetessége, hogy körös-körül üzletek tartják az épületeket és minden kereskedés előtt egy-egy darabka díszkörtérl el, melyet a kereskedő szőlőit elűrt és gondozni. Az idén ezek a díszkörtéltetemes kertekké fogtak átváltozni. Tízennyolc ilyen kis zöldséges kertje lesz a főterék burgonyával, aszakkal, petrezselyemmel és napraforgóval. Csak a főter közepén lévő díszkörtékben lesz egy kevés virág, mely szintén a főter veteményes kertjének.

Méltányos munkabért kívánnak a málnási kőbánya munkásai

(Málnásfűrdő) — Kiküldött munkatársunktól: A háromszéki megyei Málnás község közelében két magánkézben lévő kőbánya van. A kőbányákban több mint másfélszáz ember keresi kenyerét, jobban mondva keresné, ha a vállalkozók kifizették azt az összeget, amely alkalmazott munkásaiknak legalább a létminimumát biztosítani tudná. A helyzet azonban az, hogy a málnási kőbányások kénytelenek vándorbotot venni a közükbe és az ország más vidékeire elutazni, más foglalkozás után nézni, mert a jelenlegi körülmények között mindennapi betevő feladatjuk sem tudják biztosítani.

A Beke Lajos és Margarian és társa bányájában dolgozó munkások ugyanis még mindig a régi kollektívszerződés alapján kaptak ki szombatot is a fizetésüket, annak ellenére, hogy az új bérmegállapítás április

15. elsejétől érvényes. A Margarian-féle bánya tulajdonosai csakhogy ne kelljen kifizetniük az új béreket, az elmult hétre leállították a munkát s így munkásaik kereset nélkül maradtak. Azonnali vizsgálatot követeltünk annak megállapítására: volt-e joguk a tulajdonosoknak a munka beszüntetése, mert tudomásunk szerint az érvényben lévő törvények szigorúan tiltják a munkáselbocsátásokat és szabotázsselekmények minősítik a termelés beszüntetését.

A két málnásfűrdői bányatulajdonos eljárása annál érthetlenebb, ha tekintetbe vesszük, hogy a szomszédos Sepsiszentgyörgy községben lévő állami kőbányában alkalmazott munkások már eddig is minősíthetetlenül nagyobb bért kaptak, mint a málnásiak. Míg ugyanis az állami bányában a kifizetett kő köbméterért 175 ezer lejt, a kitermelt földért

130 ezer lejt fizetnek, a kőkitermelésért a Beke Lajos-féle málnási bányában még az elmult szombatot is csak 52 ezer lejt fizettek ki a munkásoknak.

Beke Ferenc málnási szakszervezeti vezető már hetek óta eredménytelenül irányítja a munkások harcát, hogy a vállalkozók az új bérmegállapításoknak megfelelően fizessék ki az alkalmazottak járandóságait. Jogos igényük teljesítése előtt azonban a vállalkozók elzárkóztak.

Hazaérkezett Athénből Elena anyakirályné

(Bukarest. Agerpres) — Tegnap délután 6 órakor repülőgéppel visszaérkezett az ország fővárosába Elena anyakirályné, aki 10 napig Athénben tartózkodott. A repülőterén az Uralkodó és a királyi ház, valamint Tătărescu miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter várták a görög fővárosból hazaérkező anyakirálynét.

200 vagon árpa érkezett

(Bukarest) — Tegnap érkezett meg a constantai kikötőbe a „Grena” hajó, amely 200 vagon árpa hozott Románia lakossága ellátására.

Válságos helyzetben van a székely kisipar

(Sepsiszentgyörgy) — A nehéz-párt nélküli Székelyföld néhány évtizeddel ezelőtt virágzó és becsületes, szívesen multira visszatérő kisiparossága a háború után olyan súlyos válságba jutott, amely már-már létalapjában fenyegeti jobb sorsra érdemes művelőit.

A székely kisiparosok legnagyobb része közvetlenül a falusi termelőt látta el a nélkülözhetetlen közszükségleti iparcikkkel s ilyen körülmények között könnyen érthető, hogy a kisipari termelés válsága a székely vidékeken nemcsak a közvetlenül érdekelt kisiparosokat sújtja, hanem a falusi népretegeket is, amelyeknek tagjai a zúgpiacok megfizethetetlen árain kénytelenek beszerezni olyan iparcikkeket, amelyeket más időkben a kisiparostól méltányos áron, közvetlenül szerezhetik be.

A TIMÁRIPAR

Különösen tarthatatlanná súlyos helyzetben vannak a székelyföldi bőrfeldolgozó kisipari műhelyek. A messzeföldön híres székely bőripar jelenlegi helyzetének szemléltetésére elegendő csupán csak egy kis részletek felsorolása. Háromszék megyében jelenleg kb. 30–35 kisipari műhelyhelyt tartanak nyilván. Tulajdonosaik közül az elmúlt két év alatt hosszas és költséges utánajárára alig 5–6 kapott az ORAP-tól nyersbőrkiutalást. A többieket érthetetlen okból mellőzték a bőrkutalásoknál, és azonban korántsem jelentett azt, mintha a bőrkutalást nem kapott kisiparosoknak nem kellene legalább adót fizetniük. Adóterheiket még súlyosbították és nem vették tekintetbe azt, hogy betevő falujukat is alig tudják megkeresni. A törvényes kiutalások hiánya természetesen úgynevezett „feketézésre” kényszeríti az érdekelt szakma kisiparosait. A feketéző kisiparos azonban korántsem élvezheti azt a háborítatlanságot, mint a nagy feketéző gyárosok. A kisiparosokat általában lesik az ellenőrök s például a sepsiszentgyörgyi timárok, akik közül egy sem kapott eddig még hivatalos nyersbőrkiutalást, szabotázs vádjával már többször állottak a bíróság előtt.

A kisipari szaktanács többször fordult emlékirattal az illetékes illetéshez, de ezek a háromszéki timárok érdekében s legutóbb is küldtek egy ilyen emlékiratot a minisztériumba, amelyben tiltakoztak az egyenlőtlen elbírálás miatt s a demokratikus követelményeknek megfelelően, arányos bőrkutalást kértek minden érdekelt számára. Eppen itt az ideje, hogy az illetékesek komolyan foglalkozzanak ezzel a kérdéssel s tegyék lehetővé, hogy mindegyik székelyföldi timárüzem jusson bőrkutaláshoz.

Fontos ez abból a szempontból is, hogy a székelyföldi cipészek, csizmadiák helyben kikészített bőrből dolgozhassanak s a Székelyföldön levágot marhák bőrének feldolgozása itt biztosítson jövedelmet az amúgy kevés jövedelmi lehetőséggel rendelkező kisembereknek.

CIPÉSEK, CSIZMADIÁK, SZIJGYÁRTÓK

A viszonylag elég élénk szervezeti élettel élő csizmadiák, cipészek és szíjgyártók nagy költséggel és hosszadalmas utazással el tudták érni, hogy bőrkutalásban részesüljenek. Az áringadozások miatt azonban a számukra kiutalt bőrmennyiségeket tökéletesen hiányosnak, nem tudták kiváltani. Az általuk elkészít-

tett cipőket, bakancsokat rendszerint az ekonomátok részére utalták ki a minisztérium. Sok ekonomát szintén nem rendelkezik pénzzel és az árak eladása után tud csak fizetni. A cipészek és csizmadiák tehát a pénzt késedelemmel kapják kézhez. Sűrűn szükséges volna arra, hogy a bőriparosok hosszlejárátú, olcsó hitelhez jussanak.

AZ ÉPÍTŐIPAR

A Székelyföld minden nagyobb városában lakásínség tapasztalható. Sok a félbemaradt vagy javításra szoruló épület s volna mérsékeltén megnyilvánuló építkezési kedv is, de az építőiparosok szintén alig jutnak anyagi kiutaláshoz. Különösen cementszükséglet lehet nehezen hozzájutni s ez szintén egyik átka a Székelyföldnek, hogy itt, ahol cement gyártásához rengeteg nyersanyag van, nem kapható ez a fontos iparcikk. Előfordult, hogy a sepsiszentgyörgyi építőiparosok kikaptak egy tekintélyes mennyiségű cement átvételére jogosító kiutalást, összegyűjtötték a rávalót, amikor azonban a kiutalásbani megjelölt gyártólados előtt megjelentek, felháborodottan értesültek róla, hogy a gyáros arra való hivatozásával, hogy nem termel, nem adta ki nekik a cementet.

Ennyi vigasztalan megállapítás után örömmel kell beszámolni arról, hogy a székelyföldi asztalos ipar a legkevésbé érzi a jelenlegi gazda-

sági válság következményeit. Bútoriparosaink dolgoznak, illetve dolgoztak s nem véletlen, hogy éppen ők, mivel a feketézőket látják el drága bútorokkal.

BÁDÓGOSOK, LAKATOSOK

A kisipari vasszakmáról ugyanazt lehet elmondani, mint a bőriparról kapcsolatban elmondottak. Egyetlen lemezre, vasrúdra nem kaptak még hivatalos kiutalást. A feketepiacról kénytelenek beszerezni a nyersanyagot s az ebből készült cikkek árát viszont aszályújtotta kisgazda, illetve kötött bérért dolgozó munkás vagy értelmiségi nem képes megfizetni.

SÜRGŐS SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉG!

Amint látjuk, siralmas helyzetben van a székelyföldi kisipar. Már nem támogatásról, hanem megmentéséről kell beszélni. Tanulmányozzák helyzetét az illetékes közigazgatási ténnyezők, a demokratikus pártok és szervezetele és haladéktalanul kövesse el mindent, hogy a Román Kommunista Párt javaslatára a parlament által elfogadott irányított gazdasági rendszer jótéteményeit immár ennél sürgősebben és ennél hiánytalanabban élvezhessék a székelyföldi kisiparosok, akik feltétlenül megérdemlik a kibontakozó demokratikus gazdasági rendszer előnyeinek élvezését.

Kölcsönt kapnak a földművesek

(BUKAREST, Agereș) — Săvulescu Traian földművelésügyi miniszter: törvénytervezetet készített mezőgazdasági paraszthitel megszervezésére és letési-

tésére vonatkozólag. A törvénytervezetnek az a célja, hogy megfelelő kölcsönösségekkel lényeges támogatást nyújtson a mezőgazdákknak.

Tilos Brassó erdőiben a tűzrakás és dohányzás

(Brassó) — A városi erdőhivatal előterjesztésére Tasiedanu Stefan dr. polgármester rendeletet adott ki, amelyben a tavalyi erdőtüzek megelőzésének megalapozása végett megtiltja, hogy Brassó erdőiben, nevezetesen a Cenk, a Királyhegy (Warte), Pojana, Kis- és Nagyüngökö, Keresztényhavas, Noa, De-restye, Alsó és Felsőtöms erdőiben

tűzet rakjanak és dohányozzanak. A rendelet a tűzvéteket 50–200 ezer lej pénzbírsággal és 30 napig terjedő elzárással büntet. Az erdőket tekintetben való ellenőrzésére a bírszói rendőrfőnökség, a polgári rendőrség, az erdőőrnökség és a természetvédelmi hivatal közegei kaptak felhatalmazást.

Új postai díjszabás lépett életbe

(SEPSISZENTGYÖRGY) Április 28-ától a posta vezérigazgatósága az egész ország területére új postai díjszabást léptetett életbe. Az új postai viteldíjak a következők: rendes levelezőlap 7000 lej, képes levelezőlap 20.000 lej, rendes levél helyben 8000 lej, belföldön 15.000 lej, nyomtatványok 50 gramm-ajánlott 5000 lej, ajánlott levél belföldön 45.000 lej, expressz-levél 65.000 lej, expressz-ajánlott 70.000 lej, távirat szavanként helyben 4000 lej, az ország területén 7000 lej, legkisebb távirat 15 szög 110.000 lej.

Csomag-viteldíjak: egy megye területén kg-ként 10.000 lej, szomszédos megyékbe 15.000 lej, az ország távolabbi területeire 20.000 lej. A csomagok feladó-vevénye 5000 lej.

Pénzfeladás: 5000–100.000 lejig az illeték 15.000 lej, 100.000 lej fölött 1.000.000 lejig minden megterjedt 100.000 lej után 5000 lej, 1.000.000-tól 10.000.000-ig minden millió után 25 ezer lej.

Vakmerő rablótámadás Maroshévíz közelében

(Marosvásárhely) — Tudósítónk távbeszélő jelentése: Vakmerő útonállás történt tegnap délután Maroshévíz és Borszék között a vadregényes tájon át vezető serpentin úton. Két felfegyverzett bandita az egyik útkanyarban megállásra sőtította fel a marosvásárhelyi 42 jelű gépkocsit, amelyen Capruteanu Melinte az Izbanda szövetkezet elnöke utazott. Az autó utasai nem engedelmessétek a felszólításnak, hanem a járművel teljes sebességgel továbbhajtottak. Az elszánt bűnözők sortűzre adták le a menekülőn akart gépkocsira. A lövések közül az utasokat szerencsére egy sem találta, de az útonálló az autó kerékétől sikerült kikaparni. Ez megállásra kényszerítette a járművet és az életveszélyesen forgó két férfi leugrott a gépkocsiból és az erdőbe

menekülve sikerült eltűnniük a banditák elől. A szövetkezet elnöke és a gépkocsivezető később találkoztak egy arra elhaladó csendőrdőrről és valamennyien visszasiettek a támadás színhelyére. Akkorra azonban a vakmerő tettesek már teljesen leszerelték a járműről a motort és minden elmozdítható és értékes darabot. A támadókról szemlelést adott Capruteanu és az adatok alapján a csendőrségnek máris sikerült megállapítania a tettesek kilétét. Az egyiket Hanga Alexandrunak, társát Bratos Baneanak hívják. Lousier kapitány, a megyei csendőrszervezet főnöke távbeszélőn tájékoztatta a megye csendőrségét és különösen a Hévíz és Borszék környékén levő csendőrségeket, hogy haladéktalanul kiutassák az erdősegeket.

Munkások! Földművesek! Polgárok! Elvtársak és Elvtársnők!

Május 1. a világ összmunkásságának ünnepe.

Országunk dolgozó népei már a harmadik szabad május 1-ét ünneplik meg.

Ez a nap a béke, a demokrácia és a munkásság jobb megélhetési harcának jegyében zajlik le.

A sepsiszentgyörgyi Szakszervezeti Tanács felkéri a lakosságot, hogy az ünnepélyen minél nagyobb számban vegyenek részt.

PROGRAM:

Reggel 6–8-ig: Zenés ébresztő. Reggel fél 9 órakor: Gyűlekezés a következő helyeken:

1. Kisiparosok székháza (Mali-movszki-út): Kisiparosok, kereskedők, vas-, fém- és vegyipariak, építők és fások, magánalkalmazottak, egészségügyiek, nyomdászok, élelmiszeripariak, tanügyiek, közismereti és postai szakszervezetek, valamint a megye- és városi háza tisztviselő-kara.

1. Faluról jövő MNSZ tagok és a MNSZ vezetősége a fapiacra.

3. Faluról jövő Ekésfront-tagok és vezetősége a szervezet székháza előtt.

4. Vasúti munkásság, a Demokratikus Ifjúsági Szövetség és katonaság az állomáson.

5. Textilgyár, dohánygyár és konzervgyár a saját gyáraik udvarán.

6. Az OSP a Zilahy Lajos-utcában.

A gyűlekezés után a rendező-gárda fogja a felvonulást irányítani.

Délután műsoros kultúr előadás az Örkő alatt, este 8 órakor műsoros tévéörzés a főtéren.

Ellen Május 1. a munka ünnepe! Ellen az Országos Szakszervezeti Tanács!

A Május 1. rendező-bizottság

Halálos szerencsétlenség Oláhsomlóon

(Marosvásárhely) — Tudósítónk távbeszélő jelentése: Megdöbbentő szerencsétlenség történt a marosvásárhelyi Oláhsomló községben. Nicu Savu 48 éves falubeli gazda katonai szolgálatot teljesítő fiát várta haza szabadságra. Amikor a katonai fiú bejelent a szülői ház udvarába, édesapja örömmel sietett előle és a szabadságs katonai válláról le akasztott fegyvert átadta Colta Petru nevezetű szolgaleányának. Colta kezében, elült a megölt fegyver és a golyó az idősebb Savu taláta el. A halálos lövés a meggyeszet ismert gazda szívébe fúródott.

A brassói Miess-bőrgyár tulajdonosai a szabotázsbírság előtt

(BRASSÓ) — A bőrközpont, az ORAD feljelentése a Közellátási Államtitkárság vizsgálatot rendelt el a brassói Miess Testvérek bőrgyára ellen annak megállapításra, igaz-e, hogy a gyár egész és félgyártmányaitól törvénytelen uton bizonyos mennyiségű elkészült bőrt és félbőrt áruháza a vizsgálat folytatása után megindították a szabotázsjárást a gyár vezetősége ellen. Az első tárgyaláson a gyár vezetősége képviselőitén Zoltan teri hatalmú meghívott jelent meg. Az ügyész azonban kérte a gyár tulajdonosai, Miess Friderik és Gerhard megidézését is. A szabotázsbírság helyett adott a kérdés és május 6-ra új rövid határidő tűzött ki a szabotázsigye tárgyalásra.

